

Rekenkamercommissie Bernheze

Aan de gemeenteraad
Postbus 19
5384 ZG HEESCH

Behandeld door: Kees Langerwerf
Telefoonnummer: 0412 458888
Bijlage(n): 3
Onderwerp: De nieuwe instelling

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Registratienummer:
Datum: 30-09-2021

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u het rekenkameronderzoek 'DNI' aan.

De rekenkamercommissie is in het voorjaar van 2021 gestart met een onderzoek naar het niet tot stand komen van De Nieuwe Instelling (DNI). Wij hebben het lijvige dossier bestudeerd en met veel betrokkenen gesproken.

De centrale onderzoeksvraag was: heeft het gemeentebestuur voldoende regie gevoerd op het totale proces en zijn gaandeweg dat proces de verschillende betrokkenen op de juiste manier in beeld gebracht met een accent op de rol en positie van de gemeenteraad?

De conclusies uit het onderzoek

Het uitgevoerde onderzoek brengt de rekenkamercommissie tot de volgende conclusies:

- De gemeente heeft zowel aan het begin als gedurende dit fusieproces te weinig en/of te onduidelijke kaders meegegeven.
- De gemeente heeft in dit fusieproces te weinig de regierol genomen.
- De wijze waarop de raad betrokken is vinden wij te ongericht en onvoldoende voorbereid.
- Er is veel geld uitgegeven aan begeleiding en onderzoek; het rendement kunnen wij niet goed vaststellen.
- De 'landing' van de twee businesscases is niet goed verzorgd.
- Wisseling van betrokken personen en verslechterende onderlinge persoonlijke verhoudingen hebben het proces parten gespeeld.

Deze conclusies worden in hoofdstuk 4 van het rapport per stuk nader toegelicht.

Samengevat is de rekenkamercommissie van mening dat de rode draad in het hele verhaal wordt gevormd door de begrippen 'kaderstelling' en 'regievoering'. De gemeente koos in het begin voor *weinig of geen kaders* en *weinig of geen regie*. Dit om het proces van toenadering tussen de partners en de creatieve ontwikkeling niet op voorhand in te snoeren. Naar onze mening nog wel een begrijpelijk vertrekpunt. Gaandeweg en zeker als duidelijk wordt dat er voor rekening van de gemeente forse investeringen zullen moeten worden gedaan, had de gemeente een sterkere regierol moeten nemen en veel scherper moeten zijn op het formuleren van de gemeentelijke randvoorwaarden.

Aanbevelingen

Op basis van het onderzoek en de conclusies komen wij tot de volgende aanbevelingen

- Bezie de *Notitie beleidsuitgangspunten Gemeenschapshuizen in Bernheze* uit 2000 opnieuw en beantwoord de vraag of het inwonertal van Heesch, de afwijkende sociale structuur en de omvang van de accommodatie relevant zijn voor een specifieke benadering voor het gemeenschapshuis in Heesch;
- Ontwikkel voor maatschappelijke projecten met deze omvang en complexiteit een meer modelmatige benadering waarbij de zogenaamde GROTIK- elementen: *Geld, Risico, Tijd, Informatie, Organisatie en Kwaliteit* systematisch aandacht krijgen;
- Zorg voor realistische inhoudelijke uitgangspunten bij deze maatschappelijke projecten en stel deze als raad vooraf vast;
- Verbeter de aanpak en voorbereiding van de opiniërende besprekingen: denk daarbij aan gerichte informatievoorziening over onderwerpen waar richting op wordt gevraagd, een discussiemodel dat de mogelijkheid biedt voor een rijkere 'oogst' dan een lijstje opvattingen vanuit de fracties en ook meer aandacht voor conclusievorming aan het eind.

De bestuurlijke reactie van het college

Het college geeft in zijn bestuurlijke reactie aan dat het rapport een waardevolle rol vervult bij de eigen reflectie op het handelen in dit dossier. Verder wordt aangegeven dat voor de gemeente het proces van co-creatie centraal heeft gestaan en niet zozeer strakke regievoering en kaderstelling. In ons nawoord gaan wij nader op dit onderdeel in.

Verder gaat het college niet specifiek in op elk van de conclusies afzonderlijk. In de meer algemene reactie geeft het college zijn visie op de conclusies waarbij overigens onze conclusie over de niet goed verzorgde 'landing' van de twee businesscases onbesproken blijft.

Bij de aanbevelingen is het college wel duidelijk: de aanbeveling over de nota gemeenschapshuizen wordt naar onze mening te kort afgedaan; de andere drie aanbevelingen worden naar onze interpretatie door het college overgenomen.

Het nawoord van de rekenkamercommissie.

In ons nawoord gaan wij in op de bestuurlijke reactie. Korte tijdshalve verwijzen wij hier naar dit nawoord.

Het advies van de rekenkamercommissie aan de raad.

Gelet op het rapport, de bestuurlijke reactie en ons nawoord adviseren wij u de volgende besluiten te nemen.

1. In te stemmen met de conclusies en aanbevelingen uit het rapport.
2. Het college te verzoeken om binnen 3 maanden een notitie aan de commissie B&S voor te leggen over de al dan niet gewenste aanpassing van de *Notitie beleidsuitgangspunten Gemeenschapshuizen in Bernheze* uit 2000.
3. Het college te verzoeken om binnen twee maanden concreet aan te geven hoe en wanneer de drie overige aanbevelingen worden uitgevoerd en hoe de raad daarbij betrokken wordt.

Kees Langerwerf
voorzitter

Bijlagen:

- Rapport Rekenkameronderzoek DNI d.d. 18-8-2021
- Bestuurlijke reactie van het college d.d. 29-9-2021
- Nawoord rekenkamercommissie naar aanleiding van de reactie van het college d.d. 30-9-2021